Există bătălii pe care e bine să le ocoleşti; nu din teama că le-ai putea pierde, ci pentru că ai deveni ridicol cîştigîndu-le. *(Gelu Negrea)*

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI 19 iunie 2009

Anul VIII nr. 22 (281)

8 pagini - 2.50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Pentru un sistem judecătoresc independent şi efectiv pag. 2

„Observaţi-mă. Auziţi-mă. Ajutaţi-mă!” pag. 3

Deportaţii, oameni care au de suferit pag. 4

UE îşi îmbunătăţeşte procedurile vamale

Serviciul Vamal al RM a adus la cunoştinţa agenţilor economici că începînd cu 1 iulie 2009 în Uniunea Europeană intră în vigoare hotărîrea Comisiei referitoare la folosirea sistemului EORI (Sistemul de înregistrare şi identificare a agenţilor economici).

Surse din cadrul departamentului au relatat că acest sistem este parte componentă a mediului electronic creat în UE pentru procedurile vamale fără folosirea hîrtiei.

Reprezentantul agenţiei a spus că acest lucru trebuie să simplifice şi să accelereze executarea formalităţilor legate de efectuarea operaţiunilor vamale de către agenţii economici şi alte persoane interesate care se ocupă cu activitatea economică. Fiecare stat membru al UE va elabora propriul sistem EORI naţional ca parte componentă a sistemului unic al UE.

Agenţii economici vor fi înregistraţi doar o singură dată în EORI, fiindu-le acordate cîte un număr de identificare pe care vor fi obligaţi să-l folosească pe teritoriul UE în cadrul efectuării tranzacţiilor şi operaţiunilor vamale.

Printre persoanele obligate să aibă numărul EORI se numără persoanele fizice şi juridice care se ocupă cu exportul, importul şi tranzitarea mărfurilor. Înregistrarea lor va fi desfăşurată de organele de stat ale ţărilor UE. În cazul în care solicitantul nu a fost înregistrat pe teritoriul vamal al UE şi nu i s-a acordat numărul EORI, toate procedurile vor fi efectuate de un organ împuternicit unde operaţiunea vamală va avea loc pentru prima dată.

Agenţilor economici din Moldova care nu sînt înregistraţi pe teritoriul UE li se recomandă să se adreseze la organele împuternicite ale uneia din ţările UE pentru a primi numărul EORI. În România, de exemplu, acest organ este Serviciul vamal naţional.

LA CEDO AU AVUT LOC AUDIERI ÎN TREI CAUZE CONTRA MOLDOVEI ŞI RUSIEI

La Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) marţi au avut loc audieri în trei cauze contra Moldovei şi Rusiei în dosare intentate la cererea unor cetăţeni din regiunea transnistreană. În total, în cele trei dosare sînt incluse plângerile a 167 de cetăţeni.

La concret este vorba despre părinţi ai elevilor şi profesori de la trei şcoli cu predare în limba română din regiunea transnistreană. Reclamanţii s-au plâns că ei au fost intimidaţi de către autorităţile RMN din cauza dorinţei lor de a continua predarea în şcoli în limba română cu grafia latină potrivit curriculum-ului moldovenesc.

Potrivit unii comunicat al Asociaţiei „Promo-Lex”, care-i reprezintă pe petiţionari, ei au invocat violarea art. 3 CEDO (interzicerea tratamentului inuman şi degradant), a art. 8 CEDO (dreptul la respectarea vieţii private şi familiale), a art. 14 CEDO (interzicerea discriminării) şi a art. 2 al Protocolului nr. 1 al CEDO (dreptul la instruire).

Reclamanţii s-au plîns pe autorităţile Federaţiei Ruse pentru că: „cea mai mare parte a liderilor RMN sînt cetăţeni ruşi, unii dintre aceştia fiind chiar decoraţi de către autorităţile Rusiei; Federaţia Rusă continuă să aibă trupe care staţionează în Transnistria; şi este mediator în conflictul dintre Moldova şi regimul secesionist de la Tiraspol”.

Moldova este acuzată de faptul că, „în pofida promisiunilor de soluţionare a situaţiei şcolilor de limbă română, nu a reuşit să rezolve problema”.

CEDO a audiat reclamanţii, la proces fiind prezenţi reprezentanţii Guvernelor Moldovei şi Rusiei. Deocamdată, nu se ştie când CEDO se va pronunţa în aceste trei dosare.

Miniştrii de Externe ai UE cheamă Moldova să abolească vizele pentru români

Consiliul UE a adoptat luni, 15 iunie, documentul care împuterniceşte Comisia Europeană să negocieze cu Moldova un nou acord amplu, care să depăşească limitele actualului Acord de Parteneriat şi Cooperare. În context, Moldova este chemată să abolească vizele pentru români.

„Pentru a înlesni începerea acestor negocieri, Consiliul pentru Afaceri Generale cheamă R. Moldova să asigure un tratament egal faţă de toţi cetăţenii UE în politica sa de vize”, se spune într-un comunicat emis de serviciul de presă al Consiliului UE.

Consiliul UE este una din cele trei instituţii decizionale ale Uniunii Europene, alături de Parlamentul European şi Comisia Europeană, şi este compus din preşedinţi sau miniştri ai ţărilor membre.

În acelaşi timp, Consiliul UE îşi exprimă profunda îngrijorare faţă de abuzurile în materie de drepturi ale omului, care au avut loc după alegerile din 5 aprilie. El cheamă să fie efectuată o investigaţie transparentă, imparţială şi eficientă asupra violărilor drepturilor omului şi asupra evenimentelor din 7 aprilie, într-un proces din care să facă parte şi reprezentanţi ai opoziţiei şi experţi internaţionali.

Miniştrii de Externe ai UE subliniază că utilizarea violenţei în scopuri politice este inacceptabilă. Consiliul este, de asemenea, îngrijorat de înrăutăţirea libertăţii de expresie şi libertăţii presei şi cheamă R. Moldova să asigure accesul egal pentru partide politice la mass-media publice, să asigure alocarea transparentă a licenţelor de radiodifuziune şi să se abţină de la utilizarea presiunilor administrative asupra presei independente, te, asupra societăţii civile şi partidelor politice.

Consiliul UE spune că urmăreşte „îndeaproape evoluţiile politice din Moldova şi subliniază necesitatea unui dialog politic constructiv. El cheamă autorităţile moldovene să se asigure că alegerile anticipate for fi libere şi corecte” şi să ia în considerare recomandările instituţiilor internaţionale în acest domeniu. Miniştrii de Externe ai ţărilor UE vor ca negocierile cu Moldova să înceapă imediat ce vor permite circumstanţele.

Flash

Vladimir Voronin l-a prezentat Guvernului pe noul vicepremier

La şedinţa de miercuri a Guvernului Republicii Moldova, Preşedintele în exerciţiu Vladimir Voronin l-a prezentat pe vicepremierul Iurie Roşca, care, potrivit spuselor şefului statului, „va patrona blocul structurilor de forţă".

Din acest bloc fac parte Ministerul Afacerilor Interne al ţării, Ministerul Apărării, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice şi Corupţiei (CCCEC), serviciile Vamal şi Grăniceri, Agenţia Rezerve Materiale, Achiziţii Publice şi Ajutoare Umanitare.

Voronin a menţionat că îl cunoaşte pe Roşca ca „pe un adevărat cetăţean al Republicii Moldova, care apără statalitatea ţării sale".

Preşedintele RM a semnat două decrete privind numirea unor ambasadori

Şeful statului Vladimir Voronin a semnat miercuri două decrete privind numirea ambasadorilor Republicii Moldova în Belarus şi Bulgaria, potrivit comunicatului de presă al Preşedintelui.

În temeiul art. 86 alin. (2) din Constituţia Republicii Moldova şi al art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la serviciul diplomatic, Preşedintele Republicii Moldova a semnat decretul privind numirea lui Valeriu Bobuţac în funcţia de Ambasador Extraordinar şi Plenipotenţiar al Republicii Moldova în Republica Belarus.

Printr-un alt decret semnat de şeful statului, Lidia Guţu este numită în funcţia de Ambasador Extraordinar şi Plenipotenţiar al Republicii Moldova în Republica Bulgaria.

Prim-ministrul Zinaida Greceanîi l-a prezentat astăzi pe noul ministru al Culturii, Mihai Barbulat

Zinaida Greceanîi a declarat că actualul Guvern, deşi are un mandat limitat în timp, este unul pentru perspectivă şi are sarcina de a asigura stabilitatea în dezvoltare a Republicii Moldova. Totodată, prim-ministrul a cerut colaboratorilor ministerului să se consolideze ca echipă în jurul ministrului în vederea îmbunătăţirii activităţii instituţiei. În context, Zinaida Greceanîi a declarat că Ministerul Culturii va fi subordonat ierarhic direct prim-ministrului şi nu unuia dintre viceprim-miniştri.

„În calitate de funcţionari publici, sînteţi cei mai aproape de oamenii de artă, de cei care poartă şi promovează bunul nume al Republicii Moldova", a declarat prim-ministrul, rugînd angajaţii ministerului să nu politizeze activitatea instituţiei, mai ales în această perioadă de instabilitate politică.

Ministrul Culturii, Mihai Barbulat, a mulţumit pentru încrederea acordată odată cu numirea în această responsabilă funcţie, asigurînd conducerea Guvernului şi colegii din minister că va depune eforturile necesare pentru obţinerea unor rezultate palpabile.

Ziua de 29 iulie a fost declarată zi de odihnă

Ziua de 29 iulie a fost declarată zi de odihnă. Guvernul a adoptat marţi, 17 iunie, o hotărîre în acest sens. Însă această zi va trebui recuperată într-o altă zi, care va fi stabilită ulterior de către Guvern.

Amintim că, în premieră pentru R. Moldova, alegerile parlamentare se vor desfăşura într-o zi de lucru. Totodată, la 29 iulie este marcată şi Ziua Constituţiei R. Moldova, care a fost adoptată la 29 iulie 1994.

Alegătorii pot comunica adresa noului lor domiciliu

Cetăţenii cu drept de vot în alegerile parlamentare anticipate pot comunica despre schimbarea domiciliului, ca să aibă posibilitate să voteze în secţia electorală respectivă la Comisia Electorală Centrală.

La CEC au menţionat că cetăţenii care şi-au schimbat adresa după ultimele alegeri pot comunica despre noul lor domiciliu organelor administraţiei publice locale.

Ultimul termen de depunere a cererii este 26 iunie.

Raionul Căinari va fi reînfiinţat. Vadul lui Vodă va avea statut special

În cadrul unei şedinţe de ieri prezidată de preşedintele în exerciţiu Vladimir Voronin a fost pusă în discuţie restabilirea unităţii teritorial-administrative – raionul Căinari.

Preşedintele a cerut factorilor de decizie să urgenteze elaborarea de propuneri vizînd impulsionarea dezvoltării social-economice a regiunii date, în conformitate cu opiniile expuse de cetăţeni.

De asemenea, în cadrul şedinţei s-a discutat şi situaţia oraşului Vadul lui Vodă, şi anume examinarea, în comun cu autorităţile publice locale, a chestiunii cu privire la acordarea acestei localităţi a unui statut special ce ar permite utilizarea la maximum a potenţialului de care dispune această zonă din centrul Republicii Moldova.

Curtea Constituţională

Pentru un sistem judecătoresc independent şi efectiv

Luînd în consideraţie poziţia unică a Curţii Constituţionale în sistemul judecătoresc şi bogata ei experienţă în domeniul reformelor în curs de desfăşurare, experţii Asociaţiei Avocaţilor Americani Iniţiativa pentru Supremaţia Legii (ABA/ROLI) apreciază înalt părerile şi ideile judecătorilor Curţii în vederea realizării celei de-a treia ediţii a Raportului „Indicatorii Reformei în Justiţie pentru Republica Moldova". Această declaraţie aparţine dnei Kathy Ann Ladun, conducătorul echipei de pregătire a raportului respectiv pentru anul 2009. Ea a fost făcută în cadrul întîlnirii cu dl Dumitru Pulbere, Preşedintele Curţii Constituţionale, şi dna Valeria Şterbeţ, judecător al Curţii, în data de 16 iunie.

Expertul ABA/ROLI a specificat că raportul în cauză presupune analiza reformei sistemului judecătoresc în ţara noastră în baza a 30 de factori care definesc în linii generale standardele internaţionale ale unui sistem judecătoresc independent şi efectiv. Lista factorilor evaluativi include calificarea şi pregătirea judecătorilor, procedurile de selecţie, protecţia lor, controlul judiciar al legislaţiei, jurisdicţia instanţelor judecătoreşti asupra cauzelor de încălcare a drepturilor şi libertăţilor civice ale persoanelor, hotărîrile judecătoreşti şi influenţele externe, accesul publicului şi al presei la şedinţele de judecată etc. În raport cu fiecare factor, este analizată măsura în care sistemul judecătoresc se aliniază la recunoscutele standarde internaţionale şi se identifică părţile tari şi problemele existente.

Fiecare dintre cei 30 de factori poate avea un impact semnificativ asupra procesului de reformă judiciară. Examinarea lor reliefează condiţiile specifice, prevederile legale şi mecanismele prezente în sistemul judecătoresc al ţării şi determină cît de bine sînt ele corelate cu criterii specifice reformei. Expertul ABA/ROLI crede că evaluarea mersului reformei judiciare în Moldova pe parcursul ultimilor trei ani (după ediţia din 2006), constatările ce urmează a fi făcute vor permite atît autorităţilor moldoveneşti de vîrf, cît şi conducătorilor sistemului judecătoresc şi donatorilor internaţionali să direcţioneze programele de reformă judiciară spre domeniile unde este nevoie cel mai mult de ele. Estimarea eforturilor de pînă acum, menite să sprijine un sistem judecătoresc efectiv şi independent, va fi de folos pentru coordonarea asistenţei acordate ţării noastre de către actualii şi potenţialii donatori – ABA/ROLI, OSCE, Consiliul Europei, Comisia Europeană, Banca Mondială, PNUD etc.

Mulţumind, în numele întregului sistem judecătoresc din republică, pentru sprijinul acordat ţării noastre de către Asociaţia Avocaţilor Americani pe parcursul a mai bine de un deceniu şi jumătate, dl Dumitru Pulbere a ţinut să aprecieze şi buna ei colaborare cu Curtea Constituţională. Asociaţia este una dintre organizaţiile ce a decis să acorde suport financiar pentru desfăşurarea la Chişinău, pe 22-23 iulie, a Conferinţei Internaţionale „Valorile constituţionale fundamentale – factor al stabilităţii regimului constituţional", consacrate aniversării a 15-a a Constituţiei Republicii Moldova. La lucrările ei va lua parte şi reprezentanţa din Moldova a Asociaţiei Avocaţilor Americani, alături de delegaţii din peste 20 de state europene şi din spaţiul ex-sovietic care şi-au anunţat deja participarea.

Raportul Indicatorii Reformei în Justiţie este un instrument de evaluare aparţinînd Asociaţiei Avocaţilor Americani Iniţiativa pentru Supremaţia Legii. Acest instrument a fost elaborat în 2001 de Iniţiativa Juridică pentru Europa Centrală şi Eurasia a Asociaţiei Avocaţilor Americani (ABA/CEELI), care în prezent este o subdiviziune a Iniţiativei pentru Supremaţia Legii. Primele două ediţii „Indicatorii Reformei în Justiţie pentru Republica Moldova" au fost realizate în anii 2002 şi 2007. Scopul Raportului este de a evalua o serie de factori importanţi pentru reforma în justiţie din democraţiile în plină dezvoltare. El permite noilor state democratice să îşi definească mai bine obiectivele programelor de reformă a justiţiei şi să monitorizeze progresul către edificarea unui sistem de justiţie mai responsabil, mai eficient şi mai independent.

DECLARAŢIE
privind atacurile nefondate la adresa Curţii Constituţionale

După validarea alegerilor pentru Parlamentul de legislatura a XVII-a, Curtea Constituţională a devenit ţinta unor replici şi critici insultătoare din partea conducerii Partidului Liberal Democrat din Moldova, fiind acuzată de eschivare de la exercitarea obligaţiilor, lipsă de echidistanţă şi obiectivitate şi partizanat politic în interesele partidului de guvernămînt. În invectivele lor liderii acestui partid au imputat Curţii în mod iresponsabil emiterea de acte ilegale.

Negînd vehement aceste acuzaţii, Curtea declară următoarele:

Potrivit Legii Supreme, Curtea Constituţională, fiind unica autoritate de jurisdicţie constituţională în Republica Moldova, este independentă faţă de orice altă autoritate publică şi se supune numai Constituţiei. Hotărîrile Curţii sînt definitive şi obligatorii pentru executare, nu pot fi supuse nici unei căi de atac. Actul emis de Curte poate fi revizuit sau anulat doar printr-un alt act al Curţii.

Actuala componenţă a Curţii Constituţionale, ca şi precedentele, este formată din jurişti cu o bogată experienţă de muncă în organele judiciare şi de drept. Mai mult ca atît, judecătorii constituţionali sînt numiţi de puterea legislativă, cea executivă şi cea judecătorească pe un termen de şase ani, care depăşeşte mult mandatul Parlamentului şi al altor autorităţi publice centrale.

Curtea Constituţională consideră atacurile nefondate şi interpretarea arbitrară, în contextul acestora, a normelor constituţionale şi a legislaţiei cu privire la jurisdicţia constituţională drept o tentativă de subminare a rolului său în societate şi a activităţii sale în calitate de garant al supremaţiei Constituţiei, al realizării principiului separaţiei puterilor în stat, asigurării responsabilităţii statului faţă de cetăţean şi a cetăţeanului faţă de stat, ca valori fundamentale ale stabilităţii sociale.

Curtea Constituţională nu are competenţa de a modifica legislaţia şi nu poate interpreta Constituţia după placul cuiva. Atacarea deciziilor adoptate de Curte constituie atentate la independenţa Curţii şi a judecătorilor săi. Competenţa Curţii Constituţionale, consfinţită în Constituţie, şi activitatea sa de circa 15 ani denotă cu certitudine independenţa ei deplină şi subordonarea ei doar Legii Supreme. Nici un partid politic, nicio instituţie publică nu sînt în drept să intervină sau să comită imixtiuni în activitatea Curţii.

Curtea Constituţională este o instituţie deschisă, care acceptă critica obiectivă şi constructivă, în limitele bunului - simţ, care nu denaturează sensul deciziilor sale. Examinînd în exclusivitate probleme de drept, fiind o instituţie politico-jurisdicţională, Curtea contribuie la crearea şi perfecţionarea cadrului legal, la promovarea şi afirmarea valorilor democratice constituţionale în Republica Moldova.

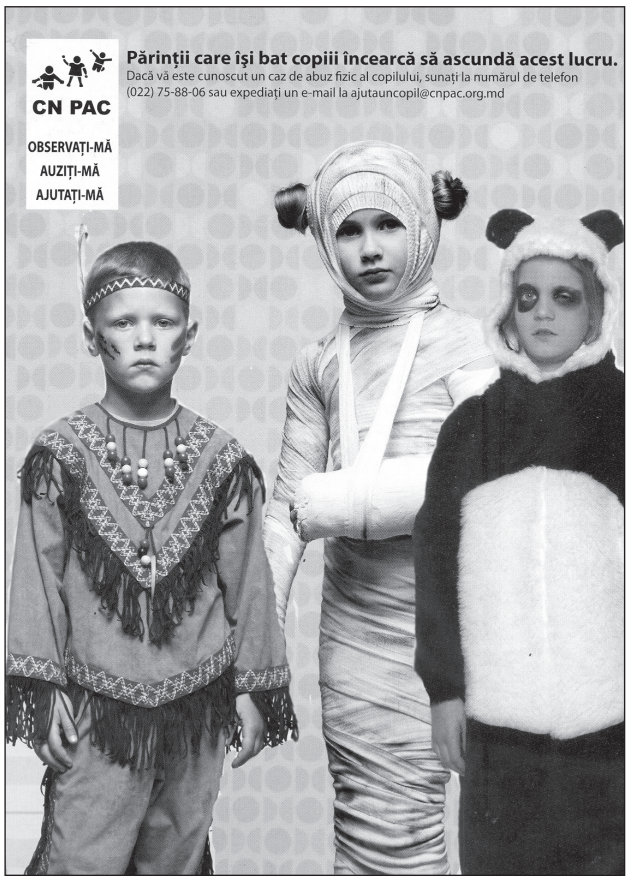
Dumitru PULBERE,
Preşedintele
Curţii Constituţionale

„Observaţi-mă. Auziţi-mă. Ajutaţi-mă!”

Violenţa asupra copilului rămîne a fi încă o problemă gravă pentru societatea noastră. Astfel, ea este percepută de adulţi ca o modalitate prin care aceştia îşi disciplinează copiii şi impun controlul asupra lor, susţin specialiştii în domeniu care au abordat pe larg problema abuzului faţă de copii în cadrul unui club de presă desfăşurat recent de către Centrul Naţional de Prevenire a Abuzului faţă de Copii (CNPAC).

Tot în cadrul clubului a fost prezentat şi un studiu comparativ, realizat de CNPAC prin intermediul CBS-AXA cu suportul Fundaţiei „Nobody Children” (Polonia) şi OAK Foundation care are drept scop determinarea atitudinii adulţilor faţă de pedeapsa corporală a copilului ca metodă de reeducare a acestuia. Potrivit cercetării în cauză, populaţia a devenit mai sensibilă faţă de problema pedepsei corporale a copilului şi se poate spune că s-a produs o schimbare la nivel de mentalitate.

Aşadar, dacă în 2005, 37 % dintre participanţii la sondaj au menţionat că „pedeapsa corporală nu poate fi folosită nicicînd ca metodă de reeducare, numărul celor care au susţinut acest punct de vedere a crescut în 2009 până la 55 %. Sondajul constată o schimbare de opinie la cca 18% din intervievaţi, ceea ce constituie în opinia specialiştilor o cifră semnificativă. Cei mai sensibili la mesajele de informare şi sensibilizare rămîn a fi copiii, adică grupul de vîrstă de 18-20 de ani. Aproximativ 73% dintre ei consideră că pedeapsa corporală nu poate fi folosită niciodată.

Specialiştii sînt de părere că aceste date demonstrează că în general campaniile de sensibilizare au un efect pozitiv, în pofida stereotipurilor existente.

În urma primei perioade active a Campaniei împotriva bătăii copilului cu genericul „Observaţi-mă. Auziţi-mă. Ajutaţi-mă!” care se desfăşoară din noiembrie 2008 pînă în octombrie 2009, în care au fost difuzate materiale de informare la Centrul de asistenţă psiho-socială a copilului şi familiei „Amicul”, a crescut numărul de sesizări. Astfel, în primele 5 luni ale anului curent, „Amicul” (un serviciu creat de CNPAC şi Direcţia municipală pentru protecţia drepturilor copilului) a primit 109 sesizări din partea comunităţii despre cazuri de abuz asupra copiilor comparativ cu 87 de sesizări în perioada analogică a anului trecut. De asemenea, a crescut cu 50% şi numărul sesizărilor parvenite din partea populaţiei: dacă în primele 5 luni ale anului 2008 populaţia a raportat 39 de cazuri de abuz împotriva copilului, în 2009 numaărul sesizărilor din comunitate a crescut pînă la 71. Specialiştii centrului afirmă că numărul cazurilor grave de abuz asupra copilului raportate la „Amicul” este în continuă creştere.

Cu toate că se înregistrează o dinamică în opinia populaţiei, problema abuzului faţă de copil rămîne a fi încă una destul de gravă.

„Este îmbucurător faptul că şi cazurile de abuz asupra copilului sînt tot mai frecvent în atenţia opiniei publice. Şi aceasta se datorează în mare parte campaniilor de informare şi sensibilizare care au făcut ca populaţia să devină mai receptivă şi să raporteze cazurile de maltratare a copiilor. Cu toate acestea, cazurile de violenţă asupra copiilor devin tot mai şocante, ajungându-se chiar şi la decesul micuţilor”, a precizat Daniela Popescu, preşedintele (CNPAC).

Marina Popovici, şefa Secţiei minori şi moravuri din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, a remarcat că copiii reprezintă pătura cea mai vulnerabilă şi ca urmare sînt supuşi nu numai abuzului fizic, ci şi celui sexual.

„Pe parcursul a cinci luni ale anului curent, au fost înregistrate 192 de cazuri penale de abuz asupra copiilor, dintre care în 45 de cazuri copiii au fost abuzaţi sexual, 4 copii au decedat în urma bătăilor violente, dintre care în 2 cazuri faptele au fost săvîrşite în familie.

Cazurile de violenţă împotriva copiilor sînt cel mai greu de depistat, deoarece copiii sînt mici şi nu înţeleg ce se întîmplă. Iar părinţii trebuie să conştientizeze că copilul nu este o proprietate a lor şi ei poartă responsabilitatea pentru viaţa, sănătatea şi educaţia propriilor prunci”, a mai spus M. Popovici.

Specialiştii în protecţia drepturilor copiilor susţin că violenţa împotriva copilului este un fenomen de amploare în Republica Moldova şi din cauza faptului că lipsesc mecanisme eficiente care ar contribui la descoperirea şi la soluţionarea cazurilor de abuz asupra copilului, în special în mediul rural.

„Actualmente nu există nişte pîrghii clare, regulamente, instrucţiuni de lucru pentru specialişti etc. care ar contribui la identificarea şi soluţionarea complexă a cazurilor de abuz asupra copiilor. Ne-am ciocnit deseori cu situaţii cînd medici, profesori, educatori cunoşteau cazuri de copii maltrataţi, însă nu reacţionau prompt, fiindcă nu conştientizau că ei sînt cei care trebuie să raporteze la autoritatea tutelară sau poliţie infracţiunile comise faţă de copii. Oficial, cazurile de maltratare a copiilor sînt înregistrate doar la secţiile de poliţie. Alţi specialişti care se confruntă cu astfel de cazuri nu au un cadru normativ care i-ar determina să înregistreze şi să relateze cazurile identificate. De asemenea, constatăm că există lacune şi în reglementarea colaborării între diverse instituţii atunci cînd e vorba de intervenţii în cazurile de abuz asupra copilului. În acelaşi timp, este deseori nevoie de intervenţii urgente pentru a proteja un copil. Acest lucru solicită un cadru normativ foarte bine pus la punct şi specialişti bine pregătiţi pentru a-l aplica în practică”, a mai declarat D. Popescu.

Totodată, Tatiana Catană, consultant juridic al CNPAC, a menţionat faptul că nu există nişte prevederi legislative care ar determina specialiştii să fie „mai atenţi” la situaţia minorilor.

„Anterior, Codul penal prevedea o pedeapsă pentru persoana care, ştiind că s-a comis un abuz faţă de un copil, nu a raportat cazul. În timp, legislaţia s-a modificat, iar aceste prevederi au dispărut. Astăzi avem în Codul familiei o stipulare potrivit căreia specialiştii din cadrul instituţiilor curative şi profilactice, dar şi cetăţenii sînt obligaţi să raporteze cazurile de abuz asupra copiilor. La fel şi în Codul administrativ este prevăzut că autoritatea care nu a comunicat în termen de cinci zile despre situaţia copilului aflat în dificultate poate fi pedepsită administrativ, dar în realitate nu se întîmplă nimic. Chiar dacă cunosc situaţia minorilor cu probleme, organele de drept raportează doar atunci cînd sînt sesizate de cineva”, a mai spus T. Catană.

Drept dovadă la cele spuse pot servi zecile de dosare ale copiilor care denotă că din neglijenţa specialiştilor au fost nevoiţi să trăiască luni şi ani sub acelaşi acoperiş cu abuzatorii lor.

Nici populaţia nu este pregătită să informeze structurile abilitate despre cazurile copiilor maltrataţi. Aceasta nu are capacitatea să recunoască abuzul copilului şi nici nu ştie cum şi cui să semnaleze cazurile, menţionează preşedintele CNPAC. De aceea este foarte important ca mesajul Campaniei „Observaţi-mă. Auziţi-mă. Ajutaţi-mă!” să ajungă la cît mai mulţi oameni şi să-i încurajeze să dea o mînă de ajutor unor copii care suferă de violenţă.

Prin urmare, implicarea tuturor factorilor de decizie, inclusiv a membrilor societăţii, în prevenirea violenţei şi a abuzului faţă de copii devine imperios necesară. Iar cei care cunosc cazuri în care copiii sînt maltrataţi pot apela la CNPAC sau pot adresa un mesaj cu datele de contact la adresa electronică **ajutauncopil@cnpac.org.md**.

Irina BUREA

De ziua mondială împotriva muncii copilului 2009 patronii agricoli din Moldova prezintă experienţa lor de combatere a celor mai grave forme ale muncii copilului

Cu ocazia Zilei Mondiale împotriva Muncii Copilului 2009, patronii agricoli din Moldova au prezentat experienţa lor de câţiva ani în domeniul prevenirii şi combaterii celor mai grave forme ale muncii copilului în agricultură şi industria alimentară şi şi-au reînnoit astfel angajamentul în favoarea eliminării muncilor grele şi periculoase pentru copii.

În cadrul Atelierului, coordonatori ai Federaţiei Naţionale a Patronatului din Agricultură şi Industria Alimentară din 15 regiuni ale ţării, reprezentanţi ai principalilor parteneri sociali – Guvern, patronate, sindicate, precum şi reprezentanţi ai agenţiilor de dezvoltare – au discutat despre contribuţia angajatorilor agricoli din Moldova la eliminarea celor mai grave forme ale muncii copilului, despre concluziile evaluării internaţionale a acestei iniţiative şi despre calea de urmat în 2009.

La evenimentul de la Chişinău a fost prezentă Anne Knowles, specialist superior, Biroul Activităţi pentru Patronate (ACT/EMP) al Organizaţiei Internaţionale a Muncii, Oficiul subregional de la Budapesta. Într-un interviu acordat după elaborarea, în Moldova, a Codului de conduită pentru patroni privind eliminarea celor mai grave forme ale muncii copilului în agricultură şi industria alimentară, Anne Knowles a afirmat că „este pentru prima oară în subregiune cînd angajatorii sunt implicaţi direct” în combaterea muncii copilului, iar adoptarea acestui Cod este „rezultatul unei munci extraordinare”, realizată de FNPAIA.

Cu ocazia Zilei Mondiale împotriva Muncii Copilului 2009, directorul executiv FNPAIA, Alexandru Slusari, a menţionat că Federaţia Naţională a Patronatului din Agricultură şi Industria Alimentară îşi va continua activităţile sub genericul „Locul copilului este în şcoală, iar munca lui e cartea”.

La acţiune au participat, de asemenea, Ala Lipciu, coordonator naţional ILO; Adrian Axenti, Director general al Confederaţiei Naţionale a Patronatului din Moldova; Eugenia Ganea, coordonator naţional al programului FNPAIA; Victor Ţurcan, Inspecţia Muncii, Unitatea de Monitorizare a Muncii Copilului; Vasile Mamaliga, vicepreşedintele Federaţiei Naţionale a sindicatelor din agricultură şi alimentaţie.

Federaţia Naţională a Patronatului din Agricultură şi Industria Alimentară a lansat, în 2005, proiectul FNPAIA „Combaterea muncii copiilor în sectorul agricol al Moldovei”, realizat cu sprijinul Biroului Organizaţiei Internaţionale a Muncii pentru Activităţi cu Organizaţiile Patronale (ILO-ACT/EMP) şi implementat cu susţinerea Guvernului Norvegiei.

Marcarea Zilei Mondiale împotriva Muncii Copilului a devenit o tradiţie pentru patronii agricoli din Moldova, care sînt implicaţi de cinci ani într-o iniţiativă de combatere a muncii copilului. În lume, această zi mondială a fost lansată în 2002, într-un efort de conştientizare a problemei privind formele grave ale muncii copilului şi consecinţele acestora asupra sănătăţii, educaţiei şi dezvoltării copilului. În 2009, Organizaţia Internaţională a Muncii constată că, pe glob, peste 100 milioane de fete sînt implicate în diverse forme de exploatare a muncii copilului şi solicită, cu ocazia Zilei Mondiale împotriva Muncii Copilului, o reînnoire a acţiunii autorităţilor din fiecare ţară pentru eliminarea cauzelor muncii copilului, acordând o atenţie specială situaţiei vulnerabile în care se află fetele.

Deportaţii, oameni care au de suferit

Cîteva sute de persoane, în mare parte victime ale represiunilor staliniste, au participat, sîmbătă, 13 iunie curent la mitingul de comemorare a victimelor primului val de deportări în masă de la 13 iunie 1941. Evenimentul a avut loc în scuarul Gării din Chişinău, de unde acum 67 ani, peste 300 de vagoane încărcate cu oameni au plecat în Siberia sau în Kazahstan.

„Anul 1941 a fost pentru familia mea unul de doliu. La mijloc de noapte am fost ridicaţi şi duşi la Tiraspol, iar apoi despărţiţi de tatăl şi trimişi în Kazahstan. Tatăl, după cum am aflat mai târziu, a fost dus în regiunea Sverdlovsk într-un gulag. Am pierdut atunci totul: familia, averea, demnitatea, ţara. Am fost numiţi duşmani ai poporului pentru simplul motiv că am fost intelectuali, profesori, primari. Cu părere de rău, atitudinea comuniştilor faţă de noi a rămas aceeaşi. Şi astăzi sîntem numiţi duşmani ai poporului, ai neamului, doar pentru că vorbim limba română, ne considerăm basarabeni", susţine Valentina Sturza, preşedintele Asociaţiei foştilor deportaţi şi deţinuţi politici din Moldova.

Prezent la eveniment, primarul de Chişinău Dorin Chirtoacă a adus un omagiu victimelor deportărilor. El a confirmat intenţia autorităţilor publice locale de a ridica în scuarul Gării un monument în memoria represiunilor comuniste. „Bani în aceste scopuri sînt deja planificaţi în buget, iar concursul pentru desemnarea celui mai bun proiect va fi finalizat zilele acestea. Rămâne doar Consiliul municipal Chişinău să aprobe proiectul şi lucrările vor demara", a spus primarul.

Deputatul PLDM, medic de profesie, Vladimir Hotineanu, prezent la eveniment, spune că s-a născut în deportare, la 1 octombrie 1950, în Kazahstan.

„Sînt victima represiunilor staliniste. Tatăl meu a fost primar şi n-a vrut decît să înveţe copiii carte, dar a fost pedepsit pentru aceasta cu moartea", spune parlamentarul. „Peste ani, m-am reîntors în locul unde m-am născut şi n-am găsit nici crucile din fostul cimitir al deportaţilor. Generaţia tînără este obligată să păstreze memoria basarabenilor reprimaţi, fiindcă actuala guvernare nu o va face", a mai spus Vladimir Hotineanu.

Preşedinele Asociaţiei foştilor deportaţi şi deţinuţi politici, Valentina Sturza, a declarat că în noaptea de 12 spre 13 iunie 1941 regimul stalinist a deportat 22 648 de persoane în Siberia şi Kazahstan şi că actuala conducere comunistă pînă în prezent nu şi-a onorat obligaţiunile morale faţă de victimele celor două valuri de deportări, iar şeful statului refuză în fiecare an invitaţia de a participa la comemorarea victimelor deportărilor din 1941 şi 1949. Pe 6 iulie se împlinesc 60 de ani de la cel de-al doilea val de deportări, cînd numărul celor deportaţi a fost de peste 40 de mii.

Calvarul deportării

Elena avea deja şase ani cînd părinţii săi au fost forţaţi să se mute în Siberia, iar în memoria sa a rămas întipărită o imagine pe care ştie că n-o să o uite niciodată. „Îmi aduc aminte că am luat o icoană de pe perete, m-am aşezat în faţa căruţei şi am început să plîng şi să mă rog. Gestul meu nu a impresionat deloc comisia care stabilea deportaţii. Dimpotrivă, ar fi putut să le provoace mari probleme părinţilor, dar comisia a trecut cu vederea peste faptul că în familia noastră copiii sînt învăţaţi să se roage la icoane", ne-a povestit mătuşa Elena. Li s-a cerut să îşi ia lucruri doar cît să le încapă în cîte o căruţă şi au fost urcaţi într-un tren cu vagoane concepute pentru transportul vitelor. Cînd am ajuns, ne-au ţinut o săptămînă în ploaie, pe calea ferată. Chiar dacă eram copii, ne forţau să lucrăm în construcţii. Neau eliberat abia în 1956, după moartea lui Stalin. Din averea noastră nu a rămas nimic. Cît am lipsit, ne-au furat totul, iar casa s-a transformat mai întîi în maternitate, apoi în club de noapte, după care a fost distrusă. Nu mai sper să primesc nimic înapoi de la comunişti. Cum să ne întoarcă ce ne-au furat? Măcar să ne dea pensia, ca să nu murim de foame", susţine Elena.

„Am fost deportaţi în noaptea de 5-6 iulie 1949, toată familia: părinţii şi noi, şase copii, mama fiind însărcinată. Tatăl meu era mecanic în sat, iar mama – casnică. Nu eram bogaţi. Ne-au deportat pentru că tatăl provenea dintr-o familie înstărită, care avea pământuri în sat, fiind consideraţi şi naţionalişti. Eram a treia în familie din cei şase copii şi aveam zece ani, diferenţa dintre fraţii şi surorile mele era de doi ani", îşi aminteşte Claudia Prodan, unul din cei şase copii ai familiei Vasilache, membră a Asociaţiei foştilor deportaţi şi deţinuţi politici din Moldova. „Tot în acea noapte i-au ridicat şi pe bunicii din partea tatălui, Gheorghe şi Irina Vasilache, care aveau trei copii. Doi dintre ei fiind la studii în România, au scăpat de chinurile groaznice prin care am trecut noi. Buneii au fost deportaţi în altă direcţie – în regiunea Altai", deapănă firul amintirilor deportata.

„După ce ne-au urcat în tren, de la gara Chişinău, am mers timp de mai bine de o lună şi jumătate pînă am ajuns în Bureat-Mongolia. Căldura de afară era insuportabilă şi deseori noi, copiii, leşinam, pentru că nu aveam apă la timp. Frăţiorul cel mic de doar 2,5 ani plîngea mereu pînă ce adormea. Ne hrăneau şi ne dădeau apă pe la staţiile căii ferate", ne spune mătuşa Claudia. „Ajunşi la destinaţie, patru familii am locuit timp de mai bine de un an la marginea unei păduri în nişte colibe a cîte trei metri pătraţi. Tata ne-a făcut o lejancă din scînduri de lemn şi dormeam pe crengi. Nici nu mai ţin minte ce mîncam, dar beam ceai din buruieni făcut de mama, care ne-a salvat şi am rămas cu zile. Şi femeile şi bărbaţii munceau de dimineaţă pînă în noapte la tăiat pădurea. Mîncarea noastră era pîinea care era mereu umedă, peştele sărat şi laptele îngheţat cumpărat de la băştinaşii ce locuiau în localitatea Narîn".

Stelina CIOBANU

Cadavrul lui Valeriu Boboc a fost exhumat pentru expertiză suplimentară

Luni, 15 iunie, cadavrul lui Valeriu Boboc, tînărul de 23 de ani, din comuna Băcioi, care a decedat în noaptea de 7 spre 8 aprilie a fost exhumat, după două luni de la înmormîntare. Părinţii şi avocaţii familiei Boboc încearcă să demonstreze că tînărul a decedat în urma bătăilor aplicate de poliţişti. Exhumarea a fost efectuată în prezenţa avocaţilor, procurorului care instrumentează cazul şi a unui expert venit la solicitarea apărării din Marea Britanie. Menţionăm că sosirea expertului internaţional la Chişinău a fost posibilă doar după ce avocaţii lui Valeriu Boboc au acţionat Procuratura sectorului Buiucani în judecată. Şi asta pentru că Procuratura refuza să accepte în comisia de expertizare un expert din afară. Pe de altă parte, avocaţii mai solicitau ca expertul să nu fie un oarecare, ci unul care să se bucure de încrederea apărării şi a familiei lui Valeriu Boboc.

Valeriu Boboc a fost ucis în bătaie

Pe data de 1 iunie curent, judecata a acceptat demersul avocaţilor şi audierea martorului din partea apărării. Martorul a povestit cum în noaptea de 7 spre 8 aprilie se afla împreună cu Valeriu în PMAN în preajma Arcului de Triumf alături de alţi zeci de tineri care în mod paşnic urmăreau evenimentele ce se petreceau în faţa Guvernului. În jurul orei 01:00, tinerii au fost înconjuraţi de colaboratorii de poliţie şi serviciile speciale. Aceştia erau în măşti, echipamente speciale, înarmaţi şi dotaţi. Asupra lor au tăbărît şi cei care se aflau în paza Guvernului cu căşti şi apărătoare, de asemenea, înarmaţi. În rîndurile poliţiştilor în uniforme se mai aflau şi poliţişti îmbrăcaţi în civil care, de asemenea, erau înarmaţi. Tinerii au fost încercuiţi. Martorul a spus în instanţă că Valeriu era sigur, în acel moment, că poliţiştii nu le vor face nimic, pentru că nu ar fi avut motive şi i-a cerut să stea liniştit. Totuşi cei care i-au înconjurat au început a împuşca din armele din dotare şi strigau la toate persoanele care se aflau în acel loc să se culce la pămînt. După care poliţiştii au început a lovi cu picioarele, bastoanele de cauciuc şi automatele peste diferite regiuni ale corpului. Ulterior, tinerii erau aruncaţi unul peste altul în remorci. Martorul a povestit că toţi cei lîngă care se afla erau plini de sînge, fiind foarte tare bătuţi. Potrivit aceluiaşi martor, iniţial Valeriu Boboc încerca să-şi apere capul de loviturile violente ale poliţiştilor. Acesta era lovit cu picioarele cu bastoanele şi cu patul automatelor peste tot corpul, picioare, burtă, spinare, cap, în timp ce se afla la pămînt. După mai bine de 10-15 minute, Valeriu deja nu se mai împotrivea şi nu mai dădea niciun semn de viaţă, corpul acestuia balansa doar la fiecare lovitură. Deci poliţiştii, în timp ce Valeriu deja nu mai dădea semne de viaţă, continuau să lovească în corpul acestuia. Ulteror, părinţii şi soţia dînsului au fost înştiinţaţi că Valeriu a murit intoxicat cu substanţe necunoscute. Totodată, avocaţii familiei Boboc au ţinut să menţioneze că înainte de noaptea fatală, Valeriu nu s-a plîns de probleme de sănătate, nu avea vătămări corporale şi nu era în stare de ebrietate. „Din cele relatate, conchidem că Valeriu Boboc a fost omorît intenţionat, întrucît îi erau aplicate lovituri în regiuni de importanţă vitală ale corpului, cu o deosebită cruzime, de mai multe persoane, colaboratori de poliţie care şi-au depăşit atribuţiile de serviciu. În acest sens, statul Republica Moldova a încălcat prevederile Convenţiei Europene pentru Drepturile Omului în ceea ce priveşte dreptul la viaţă şi interzicerea absolută a torturii", au menţionat cei trei avocaţi ai familiei Boboc.

Intoxicaţia – versiune stupidă

De remarcat că iniţial, conform certificatului medical, Valeriu Boboc a decedat din cauza unei intoxicaţii cu toxic necunoscut. Şi asta în timp ce familia l-a luat pe Valeriu de la morgă cu multiple răni grave în regiunea capului şi pe tot restul corpului. Certificatul a fost semnat de expertul medico-legal Sergiu Tighineanu. La nenumăratele solicitări ale familiei de a lua cunoştinţă de raportul complet al expertizei, acest lucru a fost tergiversat pînă la data de 28 mai curent. Dar şi atunci, avocaţii au reuşit să obţină rezultatele incmplete ale expertizei, astfel încît, din ceea ce au avut la dispoziţie, avocaţii susţin că leziunile pe care le-a primit Valeriu în PMAN nu erau compatibile cu viaţa. Cauza probabilă a decesului lui Valeriu Boboc este insuficienţă cardiovasculară acută determinată de stopul cardiac reflector ca aplicare a forţei în regiunile reflexogene ale gîtului, nervului vagus şi sinusului cartoid. Au fost atestate vătămări corporale grave, periculoase pentru viaţă. Au mai fost descrise vătămări corporale sub formă de excoriaţii şi echimoze pe tot corpul, inclusiv în regiunea frontală a capului, fractura coastelor şi focare de contuzie pulmonară. Această concluzie a fost semnată de acelaşi expert Sergiu Tighineanu, care a dat cauza iniţială a morţii – intoxicaţie cu toxic necunoscut şi care foarte repede a fost făcută publică de Ministerul Afacerilor Interne (MAI).

Şi martorul este în pericol

Potrivit avocaţilor, martorul care a fost audiat în instanţă pe 1 iunie curent este în pericol, iar cererea de examinare a circumstanţelor de persecutare şi protecţie a martorului a fost deja înregistrată la CEDO. Potrivit lui Vanu Jereghi avocatului familiei Boboc, martorul se află într-un risc enorm. El este căutat şi telefonat insistent la domiciliu de persoane necunoscute. De menţionat că adresa acestuia nu figurează în niciun act oficial.

Laura DUMBRAVĂ

Moldova printre țările care nu fac mai nimic pentru combaterea traficului de persoane

În fiecare an, Departamentul de stat dă publicității un raport privind traficul cu persoane – care se bazează ca multe rapoarte similare pe datele anului anterior. Așa că raportul pe 2009 reflectă situația din 2008.

Primul raport al administrației Obama despre traficul cu persoane a mărit cu 30 la sută numărul țărilor puse pe o listă specială de monitorizare: este vorba de țări ale căror guverne nu fac aproape nimic pentru a combate traficul de persoane, dar care nu pot fi încadrate în cea mai prost cotată grupă, unde se aplică și anumite sancțiuni.

Unde se află Republica Moldova și cum este văzută situația de la Washington?

Moldova se află pe lista specială de monitorizare, ceea ce înseamnă că „guvernul țării nu face toate eforturile pentru a îndeplini un standard minim în combaterea traficului cu persoane.”

Moldova, se arată în raport, este mai degrabă țară de origine pentru persoanele traficate, mai puțin țară de tranzit și aproape deloc țintă a traficului. Deși raportul Departamentului de stat menționează cazuri de trafic intern de la țară, din provincie, spre Chișinău.

Raportul citează cifre ale Organizației Internaționale a Muncii, care arată că cel puțin 25 de mii de moldoveni au fost traficați, ca forță de muncă. Femeile, traficate mai ales pentru prostituție, ajung în special în Rusia, Turcia și Cipru.

„Guvernul nu îndeplinește nici măcar standardele minime în lupta împotriva corupției”, se arată în raportul american. În septembrie 2008, Moldova era deja pe lista specială de monitorizare, dar eforturile făcute de atunci încolo au fost neconvingătoare.

Punctul cel mai slab, în activitatea de combatere a traficului, este combaterea corupției la nivel înalt: nici o oficialitate, nici o persoană influentă sau membru al forțelor de poliție nu a fost judecată și condamnată în legătură cu vreun caz de trafic cu persoane.

În 2008, numărul anchetelor deschise în legătură cu cazuri de trafic cu persoane a scăzut la jumătate, de la 500 la 246. S-a înjumătățit și numărul proceselor, în schimb numărul condamnărilor a rămas aproape constant, un pic peste 50.

Guvernul Moldovei stă mai bine, potrivit Departamentului de stat, la capitolul prevenire și protecția victimelor – unde se remarcă faptul că nu se mai bazează în exclusivitate pe inițiative și fonduri din străinătate.

Alegerile parlamentare anticipate costă 33,8 mln lei

Devizul de cheltuieli pentru cel de-al doilea scrutin din acest an este de 33 808 356 lei. Cele mai mari cheltuieli preconizate țin de întreținerea secțiilor de votare – peste 10 mii lei fiecare.

„Întreținerea secțiilor de votare include cheltuieli pentru salariile membrilor birourilor electorale, contribuțiile la asigurări sociale, plata mărfurilor și serviciilor, rechizitele de birou și alte necesități”, a menționat Eugeniu Știrbu, președintele Comisiei Electorale Centrale.

În total, pentru întreținerea celor 1944 secții de votare din țară se vor cheltui peste 20 mln lei. „Suma include și cheltuielile prevăzute pentru secțiile de votare din regiunea transnistreană, 370 la număr, în caz de deschidere a acestora”, a precizat Știrbu. Alte cheltuieli mari sunt prevăzute pentru serviciile editoriale – 3 mln lei, plata mărfurilor și serviciilor – 4 mln lei, pentru consiliile electorale de circumscripție raionale – 5 mln lei.

Președintele CEC a adus la cunoștință că nu este prevăzut un deviz de cheltuieli pentru turul doi al alegerilor, în cazul unei participări mai mici de 1/3 din alegătorii cu drept de vot.

Devizul de cheltuieli pentru organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate din 29 iulie 2009 a fost adoptat la ședința CEC din 16 iunie.

Organele de drept au aplicat în prima săptămînă din iunie amenzi de peste 30 mii lei

Cele mai multe infracțiuni depistate de organele de drept, de la începutul lunii în curs, țin de eschivarea de la plata TVA, comercializarea produselor alimentare cu termen expirat, nedeclararea mărfurilor în vamă și încălcarea drepturilor de autor, comunică serviciul de presă al executivului.

Totodată, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției a depistat încălcări ce țin de transportarea sau păstrarea mărfurilor fără documente de proveniență și contrabandă în proporții deosebit de mari. Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a înregistrat 27 de cazuri de neutilizare sau utilizare incorectă a mașinii de casă și control și a aplicat amenzi în sumă de 146 mii lei.

În total în prima săptămînă a lunii iunie au fost inițiate 3 cauze penale pe contrabandă cu mărfuri de larg consum, au fost depistate 17 cazuri de trafic ilicit de mărfuri, verificate 12 depozite angro și centre comerciale, ridicate valori materiale de circa 1,2 milioane lei și aplicate amenzi în sumă de 31 mii lei.

Studenții își vor putea exercita dreptul la vot numai după depunerea unor declarații speciale

Elevii și studenții care dispun de vize de ședere temporară își vor putea exercita dreptul la vot la domiciliul permanent în baza declarației cu privire la schimbarea șederii, a anunțat Comisia Electorală Centrală la încheierea ședinței de marți, 16 iunie. Partidele politice își exprimă îngrijorarea în legătură cu posibilitățile reale de a vota pentru studenți. Majoritatea lor au vize de ședere temporară în capitală sau în alte orașe unde își fac studiile. În timpul scrutinului se vor afla, în cel mai bun caz, la domiciliul permanent, adică la părinți, sau în alte locuri de muncă sau odihnă.

Vicepreședintele CEC, Renata Lapti, nu consideră aceasta o problemă. „În perioada alegerilor din 5 aprilie procedura cu depunerea declarațiilor pentru toate persoanele care, dintr-un motiv sau altul, se aflau în alt loc decît unde au viză de ședere, a funcționat impecabil”, a spus Renata Lapti.

Conform legislației electorale, cetățenii Republicii Moldova cu drept de vot care nu se vor afla în locurile unde au viză de ședere, pentru a-și exercita votul, pot depune declarații cu privire la schimbarea șederii la primăriile din localitățile unde se vor afla în perioada alegerilor. Aceste declarații vor fi trimise la CEC care va sistematiza și va scoate din liste persoanele radiate, care ulterior vor fi incluse în listele de bază ale secțiilor de votare în localitățile unde se vor afla. Persoanele care au împlinit vîrsta de 18 ani dar nu se regăsesc în listele de bază vor putea fi incluse în listele suplimentare în baza buletinului de identitate care confirmă vîrsta și domiciliul alegătorului.

◆ Cronica polițistă

Membru al CCA bănuit de corupere pasivă

Valeriu Soltan, membru al Consiliului Coordonator al Audiovizualului (CCA), este bănuit că în complicitate cu alte persoane ar fi extorcat de la directorul postului de radio „Sănătate” suma de 13 000 dolari SUA, pentru a nu crea impedimente în vederea activității postului de radio respectiv (prin lipsirea de licență de emisie și asigurarea protecționismului din partea membrilor Consiliului pe întreaga perioadă de activitate a postului).

Soltan a fost reținut în flagrant în dimineața zilei de 12 iunie, în momentul în care directorul postului de radio îi transmitea suma de 12 mii de dolari. Transmiterea acestora a avut loc la domiciliul lui Valeriu Soltan din satul Măgdăcești raionul Criuleni, unde a fost efectuată percheziția. Drept rezultat au fost depistați banii marcați „mită CCCEC”.

După terminarea acțiunilor procesual-penale, Valeriu Soltan a fost reținut în temeiul art. 166 Cod de procedură penală, actualmente fiind deținut în Izolatorul de detenție provizorie al Centrului anticorupție.

De menționat că, în 2007, membrii CCA Valeriu Soltan, Ruslan Pleșca și Ludmila Vasilache au fost suspectați că ar fi extorcat 60 mii de euro de la directorul unei întreprinderi care prestează servicii emisie TV, în schimbul eliberării licenței de emisie, cu protejarea ulterioară a activității firmei. Ulterior, ofițerii de la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și a Corupției care le-au adus aceste acuzații i-au scos pe Valeriu Soltan și Ludmila Vasilache de sub învinuire. Ruslan Pleșca a fost cercetat, inițial, în stare de arest, iar apoi eliberat pe cauțiune. Ludmila Vasilache și Valeriu Soltan s-au adresat în instanța de judecată și au cerut despăgubiri morale pentru prejudiciul de imagine adus prin acuzațiile de complicitate la un caz de luare de mită. Valeriu Soltan declara că CCA a devenit ținta unui joc murdar pus la cale de persoane deranjate de unele decizii ale Consiliului care le-ar afecta interesele.

Contrabandă cu țigări în valoare de peste jumătate de million de lei

Patru persoane au ajuns pe mâna forțelor de ordine fiind suspectate că au intenționat să transporte ilegal în România mai multe pachete de țigări.

Potrivit ofițerilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (CCCEC), operațiunea s-a desfășurat în noaptea de 10 spre 11 iunie, finalizîndu-se cu reținerea a patru persoane: Fridjoi Constantin, Albu Vasile, Albu Victor și Zidu Tudor. În cadrul acțiunilor operativ-investigative, s-a constatat că cetățenii vizați, avînd intenția de a transporta marfa indicată în România, au evitat controlul vamal, după care au efectuat o încercare de a traversa frontiera de stat a Republicii Moldova cu România în apropierea satului Văleni, raionul Cahul. Persoanele sus-menționate se deplasau în trei automobile de model „Mercedes Sprinter” și „Mercedes Benz” care erau umplute pînă la refuz cu țigări ambalate în saci de polietilenă. Pentru contracararea tentativei de contrabandă, grupul operativ al CCCEC a somat conducătorii autovehiculelor vizate să oprească, ultimii însă au refuzat să se oprească, continuînd să se deplaseze în direcția frontierei. Ofițerii Centrului au efectuat cîteva focuri de avertisment din arma din dotare, reușind să rețină automobilele și cele patru persoane.

În prezent, Centrul anticorupție efectuează acțiuni de urmărire penală în temeiul art. 27, 248 Cod penal – „tentativă de contrabandă” – pentru investigarea sub toate aspectele a acestui caz și stabilirea tuturor circumstanțelor.

Judecătoria Cahul a aplicat în privința celor patru cetățeni măsura preventivă arest pe un termen de 30 de zile.

Un bărbat din Soroca și-a împușcat soția și vecinele, după care s-a sinucis

Tragedie în orașul Soroca. Duminică, 14 iunie 2009, în jurul orelor 23.00, Unitatea de gardă a Comisariatului raional de poliție (CRP) Soroca a fost zguduită de un apel telefonic prin care i se aducea la cunoștință că într-o gospodărie de pe strada Teilor nr.1 din orașul Soroca au fost depistate două cadavre și două persoane grav rănite prin împușcare din armă de foc. Deplasată la fața locului, grupa operativă al CRP Soroca a reușit să identifice victimele. Acestea s-au dovedit a fi stăpîna locuinței, Valentina Donțov, în vîrstă de 46 de ani, și o vecină a ei – Ina Bulat, de 38 de ani, care au fost spitalizate de urgență în secția de reanimare a spitalului din Soroca, și cadavrele lui Svetlana Bulat, de 28 de ani, și Ghenadie Bulat, de 38 de ani. În cîteva ore de investigații operative, oamenii legii au reușit să reconstituie „filmul de groază”.

Soții Ghenadie și Ina Bulat locuiau separat, cei doi avînd probleme de familie, motiv pentru care soția a inițiat procedura civilă de desfacere a căsătoriei. De mai multe ori Ghenadie Bulat și-a rugat consoarta să renunțe la divorț, însă aceasta nu a dat curs solicitării lui. Supărat foc, aflînd că nevastă-sa se află în ospeție la vecina Valentina Donțov, a hotărît să se ducă la ele ca să-și convingă nevasta să nu-l părăsească. Discuțiile însă au degenerat în altercații. Ghenadie Bulat și-a scos din toc pistolul, deținut legal, și a tras un glonte în femeie, apoi în Valentina Donțova și în Svetlana Bulat, o altă vecină aflată în ospeție, după care nu a stat mult pe gînduri și și-a tras un glonte în regiunea capului.

Ca urmare a împușcăturilor, Ina Bulat și Valentina Donțov au fost grav rănite, iar Svetlana Bulat și Ghenadie Bulat au decedat pe loc.

Actualmente cazul se investighează de polițiștii și procuratura raionului Soroca.

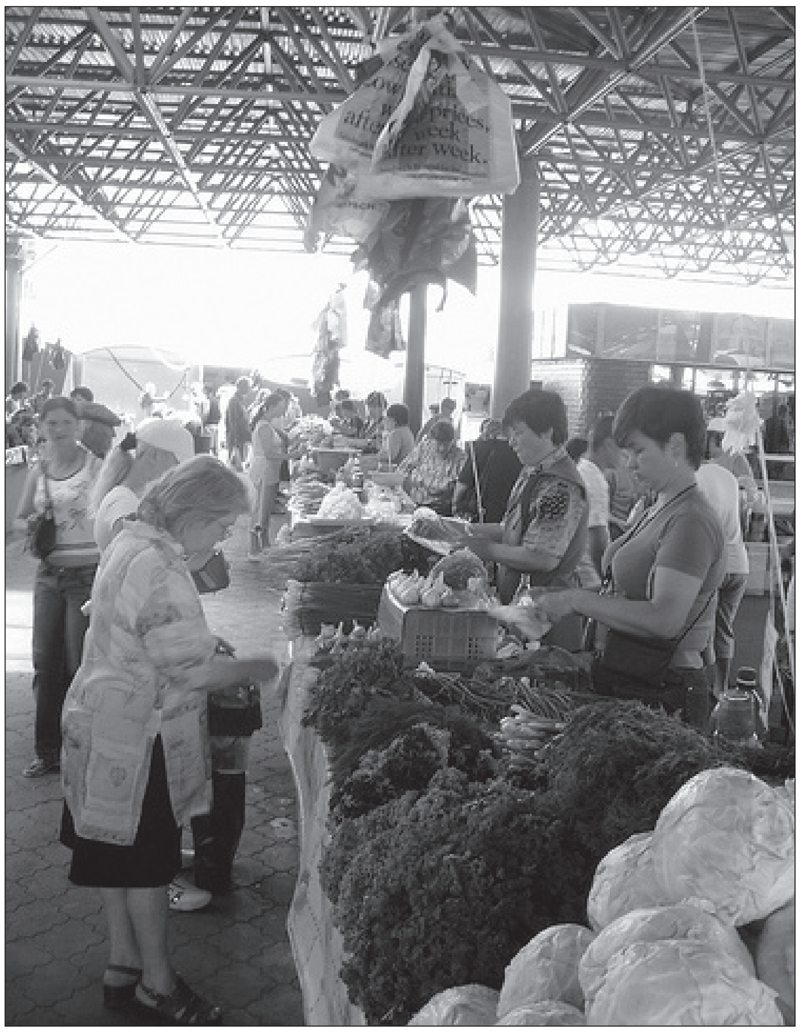
S.C.

● *La solicitarea cititorilor*

Aspecte generale privind modul de funcționare a piețelor

Guvernul Republicii Moldova, prin Hotărîrea nr. 955 din 21 august 2004, a aprobat Regulamentul-tip de funcționare a piețelor. Conform dispozițiilor generale, regulamentul-tip reglementează activitatea tuturor tipurilor de piețe ce funcționează în calitate de subiecți ai antreprenoriatului, constituiți în baza deciziei de repartizare a terenului de pămînt sau titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și a autorizației pentru dreptul de amplasare, eliberate în modul stabilit de către autoritățile administrației publice locale și care nu pot substitui documentele de constituire a agentului economic, prevăzute de legislația în vigoare. Scopul regulamentului-tip este protejarea intereselor și satisfacerea necesităților consumatorilor. Acțiunea lui se extinde asupra piețelor-subiecți ai antreprenoriatului, indiferent de tipul de proprietate și forma organizatorico-juridică.

Conform prevederilor Regulamentului-tip, informația despre regulile de comerț în piață, lista mărfurilor interzise pentru comercializare, programul de lucru, denumirea de firmă a pieței, adresa și numărul de telefon al autorității abilitate cu funcții de protecție a consumatorilor, indicatoarele despre sediul organelor de administrare a pieței, laboratorul de expertiză sanitar-veterinară (pentru piața agroalimentară și mixtă), informația despre amplasarea zonelor comerciale și sanitaro-igienice, taxele de piață, precum și decizia consiliului local privind stabilirea taxei de piață sînt afișate la loc vizibil. Programul de lucru, adresa și condițiile speciale de funcționare a pieței sînt stabilite în autorizația pentru dreptul de amplasare a pieței, eliberată de către autoritățile administrației publice locale.

Sarcina principală a administrației (proprietarului) pieței este organizarea locurilor de desfacere (comerț), prestarea serviciilor necesare persoanelor fizice și agenților economici care practică comerțul în piață, precum și crearea condițiilor adecvate pentru cumpărători. În acest scop se amenajează zone speciale ce oferă locuri de desfacere. Comercializarea produselor agroalimentare și a diverselor mărfuri se admite doar în locurile special amenajate și în condițiile tehnice corespunzătoare, stabilite de producător pentru unele tipuri de produse. Toate chestiunile privind organizarea comerțului, amplasarea, funcționarea și darea în arendă a încăperilor și a locurilor de desfacere, prestarea diferitor servicii pe teritoriul pieței țin nemijlocit de competența administrației pieței. Administrația (proprietarul) pieței stabilește statele, aplică măsuri de stimulare și disciplinare față de angajați. Angajarea salariaților în serviciul de securitate al pieței se coordonează cu comisariatul de poliție din teritoriu. Administrația (proprietarul), în funcție de tipul pieței, participă nemijlocit la soluționarea diverselor probleme, fiind obligată să asigure:

– în piețele agroalimentare:

a) înființarea unor încăperi specializate (hale, pavilioane) pentru comercializarea produselor ușor alterabile, dotate cu utilaj frigorific și spații pentru prelucrarea inventarului, cu sistem de apă rece, caldă și de canalizare, detergenți, dezinfectanți, inventar și echipament pentru salubrizare;

b) sporirea afluxului pe piață a produselor agricole prin antrenarea în activitatea comercială a producătorilor acestora;

c) crearea condițiilor necesare pentru expunerea și păstrarea mărfurilor;

d) comercializarea produselor perisabile (făină, paste făinoase, crupe și zahăr) numai preambalate;

e) vînzătorii cu inventar comercial și echipament special, inclusiv cîntare și greutăți proprii adecvate, legalizate, verificate metodologic, în modul stabilit de legislație, interzicînd folosirea utilajelor neverificate sau cu termenul de verificare depășit;

f) funcționarea cîntarului de control pentru cumpărători, interzicînd exploatarea acestuia neverificat sau cu termenul de verificare depășit;

g) crearea condițiilor, în conformitate cu prevederile Legii privind activitatea veterinară, pentru buna funcționare a laboratorului de expertiză sanitar-veterinară și nu admite decît vînzarea mărfurilor însoțite de bonurile de expertiză sanitar-veterinară; verifică deținerea de către rețeaua staționară de comerț cu produse alimentare a autorizației sanitare și a celei sanitar-veterinare;

h) organizarea locurilor speciale pentru comercializarea din camioane a fructelor și legumelor;

i) amenajarea sectoarelor speciale pentru comercializarea animalelor, păsărilor, ouălor;

j) amenajarea spălătoriilor de fructe și legume;

k) respectarea condițiilor stipulate în documentele normative în vigoare referitoare la păstrarea în depozite sau frigidere dotate cu termometre și/sau psihrometre verificate în modul stabilit a produselor destinate comercializării;

l) încasarea plății pentru locurile de desfacere doar în cazul existenței bonului de expertiză sanitar-veterinară a producției, valabil pe teritoriul pieței respective;

m) crearea condițiilor necesare pentru funcționarea laboratorului pentru expertizarea sanitar-veterinară a produselor animaliere și vegetale ce se comercializează pe teritoriul pieței.

– în piețele de mărfuri nealimentare:

a) crearea condițiilor adecvate de comerț, în funcție de specificul mărfurilor comercializate;

b) funcționarea cabinelor de probă, înzestrate cu cuiere, umerașe și oglinzi;

c) vînzătorii cu utilajul și inventarul necesar pentru buna organizare a comerțului cu mărfurile respective (suporturi pentru păstrarea și etalarea covoarelor, standuri pentru expunerea draperiilor, mese de control pentru textile, mijloace de măsurare proprii adecvate, legalizate, verificate metodologic în modul stabilit);

d) amenajarea instalațiilor pentru verificarea aparatajului tehnic de uz casnic și radio (prize electrice);

e) crearea condițiilor speciale pentru vînzarea mobilei;

f) păstrarea mărfurilor destinate comercializării;

g) respectarea cerințelor față de amplasarea și comercializarea materialelor de construcție, a produselor chimice de uz casnic și a confecțiilor.

– în piețele auto:

a) organizarea locurilor de comerț cu piese auto de schimb, accesorii auto, uleiuri, cosmetică auto, automobile;

b) marcarea locurilor de comerț și a parcajului pentru automobile;

c) securitatea unităților de transport în parcaje.

– în piețele de flori:

a) crearea condițiilor de comercializare a florilor vii și artificiale, a accesoriilor și mărfurilor însoțitoare;

b) rezervarea, în funcție de sezon, a locurilor de desfacere pentru producătorii autohtoni, inclusiv pentru persoanele fizice.

– în piețele mixte:

a) crearea condițiilor pentru buna desfășurare a activității comerciale în piață, în funcție de specificul mărfurilor comercializate;

b) respectarea cerințelor expuse mai sus.

♦ *Avocatul dvs. la domiciliu*

La întrebări răspunde juristul
Vitalie MODRÂNGĂ

www.vitaliemodringa@usm.md

? ***Vreau să știu care sunt sarcinile mele pentru cazul reparației locuinței, referindu-mă la schimbarea țevilor prin care trece apa rece și caldă, acestea fiind foarte ruginite.***

Galina Micu, mun. Chișinău

Potrivit anexei nr.2 a Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, locatarii efectuează pe cont propriu următoarele lucrări de întreținere și reparație a apartamentelor, neincluse în plata pentru deservirea tehnică și reparația blocului locativ:

– vopsirea, văruirea și lipirea tapetelor pe pereți, pereții despărțitori și poduri;

– vopsirea podelelor, ușilor și ferestrelor;

– acoperirea pereților cu teracotă și reparația lor;

– răzuirea podelelor;

– înlocuirea, reparația, vopsirea aparatelor și țevilor de încălzire centrală, conductelor de gaze, apă și canalizare;

– schimbul și reparația dispozitivelor de fixare pentru uși și ferestre, montarea sticlei la geamuri;

– schimbarea și reparația utilajului tehnico-sanitar, robinetelor, amestecătoarelor, lavoarelor, chiuvetelor, spălătoarelor, rezervoarelor, vaselor de closet;

– schimbarea și reparația rețelelor electrice interne, prizelor, duliilor și întrerupătoarelor electrice, cazanelor de baie, aragazurilor și plitelor electrice;

– reparația și schimbul altor elemente constructive din locuință, ce au ieșit din funcțiune din vina locatarilor, precum și demontarea aparatelor suplimentare de încălzire și a secțiunilor acestora, montate abuziv;

– proiectarea, instalarea, reparația și deservirea sistemelor autonome de încălzire și alimentare cu apă caldă menajeră (cazane, boilere și altele).

Periodicitatea efectuării reparației curente a încăperilor – cel puțin o dată în 5 ani sau în caz de necesitate. Modul de efectuare a lucrărilor ce țin de instalarea, verificarea și reparația contoarelor de evidență a apei potabile și apei calde menajere din apartamentele//încăperile locuibile în cămine este expus în anexa nr.5 la prezentul Regulament.

? ***Vreau să știu dacă voi fi scutit de plata taxei de stat în cazul în care mă adresez avocaților parlamentari pentru ca să-mi apere interesele în judecată.***

Viorica Dinu, mun. Chișinău

În cazul în care avocatul parlamentar ar interveni în interesele dumneavoastră în fața justiției pentru a vă apăra drepturile constituționale, acesta va fi scutit de plata taxei de stat, acest fapt fiind prevăzut de art. 85 lit. e) din Codul de procedură civilă.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cât mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(iunie 2009, nr. 22(281)

Citaţii în judecată

Curtea de Apel Economică, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, aduce la cunoştinţa, SC „Delta” SRL, cu sediul mun. Chişinău, str. V. Alecsandri nr. 54/1, că sînt invitaţi pentru data de 1 iulie 2009, ora 9.30, la Curtea de Apel Economică adresa: mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 105, în şedinţa judiciară unde va avea loc examinarea cererii de revizuire a deciziei CAE nr. 2ae-564/08 din 08.10.08, depusă de SRL „Edict” la acţiunea intentată de SRL „Edict” către SC „Delta” SRL, privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Nicolae Craiu

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Tîmplar Iscusit”, pentru data de 26 iunie 2009, ora 11.45, la şedinţa judiciară (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Rumitox”, privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător I. Gancear

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Ambras Vin”, pentru data de 29 iunie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „Mold Nord”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Expedit-Clas”, pentru data de 14 iulie 2009, ora 8.30, la şedinţa judiciară (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Svitan-Trans-Com”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Liliana Andriaş

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului IÎ „Bostan Ina”, pentru data de 3 iulie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Rumitox”, privind încasarea sumei de 2326,60 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Diaxan Prim”, pentru data de 8 iulie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „Brucvud”, privind încasarea sumei de 109 501,51 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Chiriac Igor, pentru data de 30 iunie 2009, ora 12.00, la şedinţa judiciară (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea intentată de Chiriac Tatiana.

Judecător Ion Ţurcan

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Bîcos Inga, pentru data de 7 iulie 2009, ora 13.30, la şedinţa judiciară (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea intentată de Babîră Viorel, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Djeta Chistol

◆◆◆

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Schiţco Ala, pentru data de 29 iunie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 606) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-2048/09 la acţiunea OM „SMS Credit” SRL, privind încasarea datoriei.

Judecător Ghenadie Plămădeală

◆◆◆

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Muntean Alexandr a.n. 14.11.1985, pentru data de 9 iulie 2009, ora 14.00, la şedinţa judiciară (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 509) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-1576/09 la acţiunea SC „Ameritrex-Prest” SRL, privind încasarea clauzei penale.

Judecător Aliona Danilov

◆◆◆

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „ASET”, pentru data de 10 iulie 2009, ora 11.00, la şedinţa judiciară (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 509) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-2201 la cererea lui Oriol Alina, privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Aliona Danilov

◆◆◆

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea SC „Aset” SRL, pentru data de 9 iulie 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (str.M. Viteazul nr. 2, bir. 603) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea cet. Dogot Mariana, privind încasarea datoriei.

Judecător Cojocaru Olga

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Enov Thomas Atem, pentru data de 1 iulie 2009, ora 15.00, la şedinţa judiciară (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea cet. Tataru Elena, privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător Ig. Vornicescu

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Marian Iurie Constantin, pentru data de 10 iulie 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea B.C. „Universalbank”, privind încasarea datoriei.

Judecător Lilia Lupaşco

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Zaharov Serghei, dom. or. Cricova, str. Mioriţa nr. 1, pentru data de 13 iulie 2009, ora 11.00, la şedinţa judiciară (str. Kiev nr. 3, bir. 24) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea CC „Camelia” SA, privind încasarea datoriei.

Judecător Stella Bleşceaga

◆◆◆

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Carabet Natalia, dom. mun. Chişinău, str. Uzinelor nr. 160, ap. 4, pentru data de 3 iulie 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de cet. Carabet Ion, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ina Dutca

◆◆◆

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Moraru Sergiu, a.n. 26.08.1972 dom. mun. Chişinău, str. M. Drăgan nr. 18/1, bir. 49, pentru data de 6 iulie 2009, ora 14.30, la şedinţa judiciară (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de cet. Moraru Viorica, privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător I. Mînăscurtă

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Samir Ibraghim Elhassauin, dom. str. Valea Cvucii nr. 4, ap. 61, pentru data de 7 iulie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (str. Zelinschi nr. 13, bir. 24) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Ciumac Nadejda, privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător Iurie Cotruţă

◆◆◆

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Marian Victoria, pentru data de 21 iulie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 606) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-1927/09 la acţiunea SC „Ameritrex-Prest” SRL, privind încasarea datoriei.

Judecător Ghenadie Plămădeală

◆◆◆

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ceban Ivan, Moldovan Adriana şi Bostan Irina, pentru data de 8 iulie 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 318) în calitate de pîrîţi la acţiunea SC „Ameritrex-Prest” SRL, privind încasarea sumei.

Judecător Ala Malîi

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Darii Petru, Darii Ludmila, pentru data de 26 iunie 2009, ora 8.30, la şedinţa judiciară (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrîţi pe cauza civilă intentată de Cojocaru Constantin, privind încasarea datoriei.

Judecător I. Timofei

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea Convalenco Lidia, pentru data de 26 iunie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (str. Bulgară nr. 43, bir. 44) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea intentată de Boev Chenadie, privind încasarea sumei împrumutate şi a dobînzii de întîrziete.

Judecător D. Suşchevici

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Lorenaimpex”, cu sediul în mun. Chişinău, str. Iazului, nr. 2/4, ap.(bir.) 60, pentru data de 6 iulie 2009, ora 12.30, la şedinţa judiciară (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Multievo” mun. Chişinău.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Zinaida Talpalaru

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatoriei a reprezentantului Î.I. „Durnea Olesea”, cu sediul în mun. Chişinău, s. Truşeni, pentru data de 6 iulie 2009, ora 12.40, la şedinţa judiciară (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Multievo” din mun. Chişinău.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Zinaida Talpalaru

◆◆◆

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Dragunov Victor, pentru data de 12.06.2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (or. Soroca, str. Independenţei nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

ÎN ATENŢIA CITITORILOR!

Săptămânalul juridic „Dreptul” publică „Citaţii în judecată” din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasaţi la Chişinău. E de ajuns să expediaţi prin fax (nr. 577690) copia dispoziţiei de plată şi citaţia propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul” poate fi procurat în toate chioşcurile.

Date bancare: c/d 222472202641
BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,
cod 280101722, c/f 37934018.
Publicaţia periodică **„DREPTUL”**

Colectivul Judecătoriei Buiucani din municipiul Chişinău exprimă sincere condoleanţe familiei şi rudelor judecătorului **Mihai Leancă**, în legătură cu trecerea sa în nefiinţă.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

În aceste momente de grea încercare redacţia publicaţiei “Dreptul” şi a “Revistei Naţională de Drept“ este alături cu compasiune de familia şi rudele judecătorului **Mihai Leancă,** în legătură cu trecerea sa în nefiinţă.

Dumnezeu să-i odihnească sufletul şi să-l primească alături de aleşii săi.

Parlamentul a acordat BNM dreptul de lichidare a băncilor aflate în faliment

Banca Naţională a Moldovei (BNM) va avea dreptul de a lichida băncile comerciale aflate în faliment, conform unui proiect de lege adoptat în lectura a doua de către plenul parlamentului, în şedinţa de luni, 15 iunie. Prin intermediul modificărilor adoptate, Banca Naţională a fost împuternicită să numească administratorul din oficiu, ceea ce, potrivit autorilor proiectului de lege, va asigura o operativitate mai înaltă la soluţionarea unor probleme care pot apărea în cazul unei sau altei bănci, fără aplicarea unor proceduri îndelungate. Potrivit preşedintelui Comisiei parlamentare pentru politica economică, buget şi finanţe, Iurie Muntean, procedura existentă de lichidare a băncilor durează prea mult şi pentru protejarea intereselor depunătorilor a fost propusă simplificarea mecanismului de lichidare a băncilor falimentare prin reducerea termenelor de lichidare. Totodată, Muntean a accentuat că modificările sînt menite să întărească controlul asupra băncilor insolvabile din partea BNM şi să protejeze drepturile depunătorului. „Acum statul garantează restituirea depunătorilor a 6 mii lei din volumul total al depozitului bancar, iar pe viitor vom garanta toţi banii”, a asigurat Muntean. Pînă în prezent, lichidarea băncilor insolvabile ţinea de competenţa lichidatorului numit de instanţa de judecată.

Aniversări

Pentru fiecare om ziua în care s-a născut este una deosebită. Astfel, de o semnificaţie aparte sînt aceste splendide zile de cireşar pentru: ***Tamara Chişcă Doneva,*** *judecător CSJ – 50 de ani;* ***Ina Dutca****, judecător Ciocana – 35 de ani;* ***Alexandru Mandraburca****, preşedintele judecătoriei Şoldăneşti – 55 de ani;* ***Ion Dănăilă,*** *vicepreşedintele CA Cahul – 50 de ani;* ***Constantin Ghencea****, judecător Cantemir – 45 de ani – personalităţi notorii în justiţia naţională care marchează remarcabile aniversări.*

Mult stimaţi omagiaţi, ne bucură nespus de mult că Dumneavoastră aţi ales ca destin de a sluji cu credinţă Legea şi de a apăra demnitatea umană, fapt ce vă conferă acea aură inconfundabilă de Oameni ai Sfintei Dreptăţi, fără de care totul în jur ar părea un haos imens.

Vă admirăm, vă respectăm, vă preţuim. Iar aniversările Dumneavoastră ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa sublime cuvinte de felicitare. Vă dorim să aveţi parte de multă sănătate, multă căldură sufletească, bunăstare, fericire şi împliniri dintre cele mai frumoase.

La mulţi ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere ***Vasile Cherdivară****, judecător CSJ;* ***Vitalie Movilă****, judecător Cahul;* ***Alexandru Sandu****, vicepreşedintele judecătoriei Ialoveni;* ***Marcel Soficiuc****, vicepreşedintele judecătoriei Soroca.*

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La mulţi ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
***Echipa* Dreptul *şi* Revista naţională de drept**

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă suntem recunoscători că sunteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămâne alături de Dvs.

◆Designer-ul Gabrielle „Coco" Chanel a introdus primul ei parfum în 1921. Ea i-a dat numele ei „Chanel Nr. 5." După cum a explicat, ea a sărit direct la numărul 5 pentru că ăsta era numărul ei norocos. Ca să aibă succes, l-a introdus pe piaţă la data de 5 mai. Chanel Nr. 5 a devenit cel mai bine vîndut parfum din lume.

◆Johannes Gutenberg a inventat tiparul în 1450 şi prima carte tipărită a fost Biblia în limba latină.

◆Lipiciul datează din timpuri străvechi. Artiştii combinau culorile cu ouă crude, sînge uscat şi sevă de plante pentru a face vopseluri lipicioase pentru picturile murale. Mai tîrziu, egiptenii şi alţii au învăţat să facă lipiciuri mai puternice fierbînd oase de animale şi piei.

Băuturile energizante

Că faci aripi, că ajungi să debordezi de energie, companiile se folosesc de tot felul de găselniţe pentru a-şi vinde băuturile energizante. Dacă nu demult doar sportivii se foloseau de puterile lor aşa-zis „miraculoase", în prezent cam toată lumea apelează la ele atunci cînd se simte în pană de energie.

Dar ce conţin ele cu adevărat? Mai mulţi nutriţionişti consultaţi de Men's Health au luat legătura cu firmele care produc băuturi energizante şi, folosindu-se de informaţiile primite, au tras unele concluzii.

Astfel, potrivit nutriţioniştilor, energizantul Starbuck's Double Shot Energy and Coffee conţine 210 calorii, 26 de grame de zahăr şi 146 miligrame de cafeină. Potrivit producătorilor, băutura e puternică, plină de vitamina B, guarana, ginseng şi proteine naturale din lapte. Totul scufundat într-o cafea care promite să te energizeze.

Adevărul e că mai toţi producătorii laudă suplimentele de plante din băuturile lor, dar ştiinţa le cam dă peste cap socotelile. Ginsengul, de exemplu, nu dă energie, deşi poate mări concentrarea.

Un studiu realizat în Australia a arătat că subiecţii care înghiţiseră 200 de miligrame de extract de ginseng, cu o oră inainte de a fi supuşi unor

teste cognitive, s-au descurcat mult mai bine decat atunci cînd nu primiseră suplimentul.

Cît despre guarana, efectele acestei plante sînt asemănătoare cafeinei. O sămînţă de guarana conţine 4 - 5% cafeină, de două ori mai mult decît un bob de cafea. Singurul beneficiu pentru sănătate al acestei băuturi este surplusul de antioxidanţi.

Este sigur? Studiile au arătat că ginsengul interacţionează cu mai multe medicamente, cum ar fi anticoagulantele, putînd să anuleze efectele medicamentelor. Cît despre guarana, cantitatea conţinută de o cutie nu poate face rău. În cazul mai multor însă, există cîteva semne de întrebare.

Cît despre popularul Red Bull, care pretinde că „vitalizează corpul şi mintea", acesta conţine, conform indicaţiilor de pe cutie, taurină. În afara acesteia conţine 110 calorii, 27 de grame de zahăr şi 76 de miligrame de cafeină.

În timp ce cafeina oferă cu siguranţă creierului beneficii, la fel ca şi vitamina B, care ajută metabolismul, zahărul şi taurina nu fac decît să anuleze efectele primelor două.

Un studiu realizat în Noua Zeelandă a arătat că cele 27 de grame de zahăr din Red Bull reprezintă o cantitate îndeajuns de mare ca să inhibe complet capacitatea organismului de a arde grăsimi.

Cît despre taurină, un aminoacid care lucrează ca şi neurotransmiţător, acesta are efect mai mult de sedativ decît de stimulant, conform cercetătorilor de la Weill Cornell Medical College.

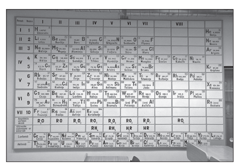
Este sigur? Cîteva ţări europene au interzis produsul de teamă că proprietăţile sale stimulante ar putea cauza atac cardiac. Un studiu din 2008 a arătat însă că cei care consumă o astfel de băutură nu sînt supuşi niciunui risc, deoarece substanţele sînt bine dozate. Practic, Red Bull conţine jumătate dintre substanţele care se află în alte băuturi energizante.

Caleidoscop

Încă un element chimic adăugat la Tabelul lui Mendeleev

Cel de-al 112-lea element chimic al tabelului periodic, descoperit de o echipă de cercetători germani, a fost oficial adăugat în „Tabelul lui Mendeleev".

Decizia a fost anunţată, joi, de către oficialii Uniunii Internaţionale de Chimie Pură şi Aplicată (IUPAC), care au adăugat că, acum, oamenii de ştiinţă trebuie să îşi pună creierele geniale la contribuţie şi să găsească un nume pentru noul element.

Aceasta în trei săptamîni, informeaza Russia-IC.

Elementul- surpriză este de 277 de ori mai greu decît hidrogenul, devenind astfel cel mai greu element descoperit pînă acum pe Pămînt. Pentru crearea lui „112" (numărul protonilor dintr-un atom), cercetătorii au folosit un accelerator de particule, prin care atomii din grupul de studiu au fost bombardaţi cu ioni de zinc. Nucleele celor două elemente au fuzionat, formînd nucleul noului element.

„112" îşi va întîlni familia de elemente din „Tabelul lui Mendeleev" şi va fi botezat după ce, în 1996, a luat naştere primul atom, iar in 2002 s-a reuşit crearea unui atom la fel, prin aceleaşi metode.

IUPAC este acronimul pentru International Union of Pure and Applied Chemistry (Uniunea Internaţională de Chimie Pură şi Aplicată), o organizaţie nonguvernamentală, fondată în anul 1919.

Este forumul cel mai înalt recunoscut la nivel internaţional ca unica autoritate ce elaborează standarde pentru nomenclatura substanţelor anorganice sau organice.

Un adolescent a supravieţuit după ce a fost lovit de un meteorit

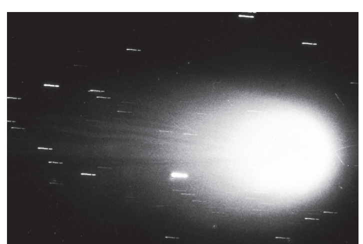
Un adolescent a supravieţuit după ce a fost lovit de un meteorit care s-a izbit de pămînt cu o viteză de 30,000mph. Gerrit Blank, de 14 ani, mergea spre şcoală cînd a văzut o imensă minge de foc îndreptîndu-se către el, din cer.

„La început, am văzut doar o minge uriaşă de foc, iar apoi am simţit o durere în mînă (...) Iar apoi s-a auzit un zgomot imens, ca un tunet", a spus Gerrit.

Meteoritul a lovit pămîntul lăsînd o gaură de 30 de centimetri diametru, iar băiatul are o cicatrice de 7,5 centimetri pe mînă.

„Zgomotul a fost atît de puternic încît ore întregi nu am auzit bine. M-a lovit cu atîta putere încît m-a trîntit la pămînt", a explicat el.

Oamenii de ştiinţă studiază acum meteoritul de mărimea unui bob de mazăre, care a căzut în zona Essen, Germania.

„Mie îmi place foarte mult fizica, iar profesorii mei au descoperit că acest fragment de meteorit are proprietăţi magnetice", a spus Gerrit.

Expertul Ansgar Korte, director al Observatorului german Walter Hohmann, a afirmat: „Este un meteorit adevărat, deci este foarte valoros pentru colecţionari şi pentru oamenii de ştiinţă".

Şansele de a fi lovit de un meteorit sînt de 1 la 100 de milioane, a explicat el.

„Mulţi meteoriţi nu ajung pînă la nivelul pămîntului, pentru că se evaporă în aer. Iar dintre cei care intră în atmosferă, 6 din 7 ajung în apă", a spus el.

Singurul exemplu cunoscut al unui om care a supravieţuit după ce a fost lovit de meteorit a avut loc în Alabama, SUA, în noiembrie 1954, cînd un fragment de meteorit, de mărimea unui grepfrut a lovit acoperişul unei case, a ricoşat în mobilă şi a aterizat pe corpul unei femei care dormea.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriştilor din Moldova
Redactor-şef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA,
Stelina CIOBANU,
Laura DUMBRAVĂ
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIŢĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei.
Redacţia nu corespondează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia "Prag-3".
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 1186